

Maailmaharidust edendava kooli enesehindamisvahend

1. Õpilase maailmakodaniku pädevused	6
2. Õpetamine ja õppekorraldus	8
3. Koolitöötajate professionaalne õppimine	9
4. Juhtimine ja eestvedamine	11
5. Koolikeskkond ja ressursid	12
6. Kogukonna- ja võrgustikutöö	13

Maailmaharidust edendava kooli enesehindamiseks on soovitatav kasutada enesehindamisvahendit, mille eesmärgiks on aidata kooli meeskonnal heita pilk hetkeolukorrale ning vaadata süsteemselt üle teekond maailmaharidust edendavaks kooliks liikumisel. Samuti hõlbustab see koolil oma fookuse seadmist järgneva perioodi arendustegevustes. Vahend on sobilik igale üldhariduskoolile hindamaks oma kooli maailmahariduse toetamisega seotud kitsaskohti ja arendusvõimalusi.

Hindamisvahend kirjeldab kuut tegurit (joonis 1), mis on olulised maailmahariduse kooliterviklikul rakendamisel. Need tegurid on vaadeldavad kolme kihina, kus esimeses on kesksel kohal õpilase maailmakodaniku pädevused. Teises kihis on kirjeldatud tegurid, mis otseselt mõjutavad õpilaste maailmakodaniku pädevuste kujunemist. Kolmandas kihis on kaudsemalt mõjutavad tegurid, mis aitavad kaasa maailmakodaniku pädevuste kujundamisele.

Joonis 1. Maailmahariduse koolitervikliku rakendamise mudel.

Iga teguri hindamisel on abiks tegurikaart, mis pakub ühelt poolt raamistikku enesehindamiseks ning teiselt poolt on ka töövahendiks kooli meeskondadele. Raamistik sisaldab teguri täpsemat kirjeldust ja hinnatavaid aspekte. Kooli meeskonna poolt täidetakse eelnevalt peamiste tulemuste lahtrid, kus on välja toodud abiküsimused toetamaks kooli enesehindamist. Iga abiküsimus suunab analüüsimise ühe hinnatava aspektiga seotud tulemusi. Pärast meeskonna arutelu tuginedes tulemustele ja tõenditele, mis on esitatud abiküsimustele vastates, pannakse kirja tugevused ja arenduskohad.

Tabel. Näited võimalikest tõenditest:

Õpilase maailmakodaniku pädevused	• Ainevaldkonnakavad või kooli õppekava väljavõtted, kus on sõnastatud maailmakodaniku pädevused või maailmahariduse teemad • Näited õppeülesannetest, projektidest või õppematerjalidest, mis toetavad nende pädevuste arengut • Kooliastmete või õppeainete lõimingutabelid või -kavandid • Õpilaste koostatud ettepanekud, algatused või projektid maailmahariduse teemadel • Õpilaste pädevuste hindamise tööriistad (nt enesehindamise ankeedid, rubriigid) • Õpilasesinduse või õpilasnõukogu protokollid, kus käsitletakse maailmaharidusega seotud teemasid • Tagasisideküsitluste või refleksioonide kokkuvõtted õpilaste kogemuste kohta
Õpetamine ja õppekorraldus	• Ainekavad või tunnikavad, kus maailmahariduse teemad on eesmärgistatuna lõimitud • Ühiselt kavandatud ja ellu viidud õppetegevused (nt projektõpe, lõimitud teemad, õppetsükliid) • Koostöiste planeerimis- või refleksioonikohtumiste kokkuvõtted õpetajate vahel • Projektide, õppekäikude või rahvusvaheliste tegevuste kirjeldused koos õpieesmärkidega • Seoste kirjeldused formaalse ja mitteformaalse õppe vahel (nt refleksioonilehed, siduvad ülesanded) • Õpetamise ja õppimise analüüsid, mille põhjal on tehtud muudatusi õppekorralduses
Koolitöötajate professionaalne õppimine	• Osalemise andmed maailmaharidusega seotud koolitustel, seminaridel või võrgustikes • Koolitusjärgsed refleksioonid või tagasiside, mis keskenduvad omandatu tähendusele õpetajatöös

	• Näited õpitu rakendamisest (nt loodud õppematerjalid, muudetud praktikad) • Õpetajate individuaalsed arengu- või eneseanalüüsi dokumendid • Arenguveestluste kokkuvõtted, kus käsitletakse maailmahiridusega seotud pädevusi • Kolleegide või juhtkonna tagasiside õpetajate koostöö ja professionaalse arengu kohta • Õpetajate rollid koolitajate, mentorite või praktikate jagajatena
Juhtimine ja eestvedamine	• Arengukava ja aasta tegevusplaanid, kus maailmahiridus on sõnastatud eesmärgi või fookusena • Maailmahiriduse eestvedajate meeskonna koosseis ja rollijaotus • Juhtimis- või arutelukoosolekute kokkuvõtted, kus tehakse otsuseid maailmahiriduse edendamiseks • Koolipere liikmete küsitluste tulemused maailmahiriduse mõistmise ja tajutud mõju kohta • Väärtusarendusega seotud kooliülesed algatused või sündmused • Sisehindamise või eneseanalüüsi kokkuvõtted maailmahiriduse teemal • Osalemine välisindamistes, võrgustikes või avalikes aruteludes
Koolikeskkond ja ressursid	• Töökorralduslikud lahendused, mis toetavad koostööd ja arendustegevusi (nt ajaplaneerimine) • Projektirahastused või toetused maailmahiridusega seotud tegevustele • Süsteemselt kasutatavad õppematerjalid või digikeskkonnad maailmahiriduse teemadel • Füüsilise või visuaalse keskkonna elemendid, mis toetavad maailmahiriduse väärtusi • Õpilaste osalus koolikeskkonna kujundamisel (nt ühisprojektid, näitused)

	• Koolikanalite (koduleht, sotsiaalmeedia) kaudu jagatud maailmahariduse-alane sisu • Koolis toimunud teemanädalad või kampaaniad, millel on selge seos maailmaharidusega
Kogukonna- ja võrgustikutöö	• Püsivate koostööpartnerite ja võrgustike kirjeldus • Kogukonna osalusel toimunud sündmused või projektid • Koostööprojektide järgne tagasiside ja refleksioon • Avalikud kajastused koostööst (nt meedia, veebileht) • Kokkuvõtte koostöökogemustest ja edasistest arengusuundadest

Iga teguri poole liikumist saab hinnata detailsemalt kirjeldatud aspektide põhjal 6-punkti skaalal:

1. Puudub - me ei ole selle valdkonna arendamisega veel tegeleenud.
2. Oleme alustanud - oleme pidanud esialgseid arutelusid ja kaalunud, kuidas selle teemani jõuda.
3. Oleme kokku leppinud - oleme proovinud mõningaid lähenemisi ja loonud esimesed kokkulepped või tegevused.
4. Täiendame kokkuleppeid - algsed kokkulepped on töös ja nende põhjal on võimalik koostada selgem tegevusplaan.
5. Oleme edenenud - enamik vajalikest sammudest on ellu viidud, mõningad täiendused on veel ees.
6. Nii me toimimegi! - see põhimõte on kooli igapäevasesse toimimisse lõimitud ja seda seiratakse järjepidevalt.

Tegurite all kirjeldatud hinnatavad aspektid jagunevad sisuliselt kolmeks tüübiks. Esimene tüüp iseloomustab aspekte, mis on universaalsed kooliarenduses igasuguste muutuste rakendamisel. Siin on aluseks võetud rahvusvahelises teaduskirjanduses esitatud seisukohad, mille olulisele on kinnitust andnud Eestis kontekstis läbiviidud uuringud ja millest lähtutakse ka TLÜ kooliarenduse metoodikas¹. Teise tüübi

¹ Eisenschmidt, E., & Vanari, K. (2025). How to Unpack the Black Box of School Culture—A Conceptual Framework for School Improvement in Estonia. *Leadership and Policy in Schools*, 0(0), 1–18. <https://doi.org/10.1080/15700763.2025.2477154>

moodustavad aspektid, mis tulenevad maailmahariduse edendamisest üldiselt. Kolmanda tüüpi need aspektid, kus on eristatud kolme maailmahariduse dimensiooni²:

(A) Rahumeelse kultuuri ja maailma kodanikuks olemise edendamine (edaspidi: *rahu*);

Teemad: maailmakodanikuks olemine, rahumeelne kultuur/käitumine, inimõigused, ränne ja põgenikud, ekstremismi ennetamine, koolikiusamine, õiglus ja demokraatia, sooline võrdõiguslikkus, meedia ja infokirjaoskus, väljendusvabadus.

(B) Keskkonnateadlikkuse suurendamine (edaspidi: *keskkond*);

Teemad: kestliku arengu eesmärgid, kestlik areng, kestlik eluviis, tervis, bioloogiline mitmekesisus, vesi ja ookeanid (sh Läänemeri), kliimamuutused, kliimaõiglus, keskkonna uurimine, keskkonnahoid, kooli keskkonnajuhtimine.

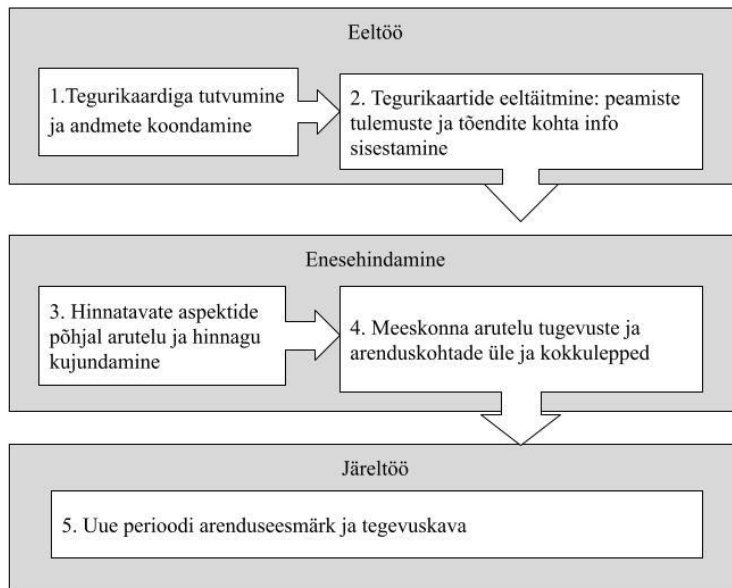
(C) Kultuuridevahelise õppimise ja mitmekesisuse väärtustamine (edaspidi: *kultuur*).

Teemad: kunstid, keeled, põlisrahvad, kolonialismi pärand, kultuuripärand, koosseksisteerimine, kultuuridevaheline dialoog ja koostöö, avatus, võrdsus ja kaasamine.

Kolmandat tüüpi aspektide puhul on tegurikaardil loodud eraldi hinnangute märkimise võimalus. See võimaldab koolil enesehindamise protsessis analüüsida maailmahariduse hetkeolukorda eri dimensioonides.

Kooli hetkeolukorra hindamist käesoleva hindamisvahendi abil on soovitatav läbi viia koostöise protsessina, mis eeldab eeltööd, enesehindamise arutelusid ning järeltööd uue perioodi eesmärgistamisel (Joonis 2). Enesehindamise läbiviimise kohta loe täpsemalt juhendi 2.1.1. ptk!

² UNESCO ühendkoolide ja Läänemere Projekti võrgustiku juhendmaterjal. <https://www.keskkonnaharidus.ee/et/oppematerjalid/unesco-uhendkoolide-ja-laanemere-projekti-vorgustiku-juhendmaterjal>

Joonis 2. Enesehindamise protsessivoog.

Maailmahariduse koolitervikliku rakendamise enesehindamist soovitame läbi viia ühiselt koolimeeskonnaga, kuhu kuuluvad nii kooli juhtkonna, õpetajad kui ka tugipersonali esindajad ning soovitavalt ka õpilased. Võimalusel võiks kaasata ka lapsevanemaid, sest nende kaasamine võimaldab näha koolis toimuvat mitmest vaatenurgast ja anda objektiivsema vaate vajadustest. Enesehindamisel on soovitatav vaadata tagasi 3–5 aasta pikkusele perioodile, et saada terviklik ülevaade maailmahariduse edendamise arengust. Kui selle aja jooksul on kooli juriidilises staatuses või struktuuris toimunud muutusi, võib enesehindamise ajaraami paindlikult kohandada. Oluline on siiski arvestada, et kooli võimekus maailmahariduslike tegevuste elluviimiseks ei tulene üksnes organisatsioonilisest struktuurist või juriidilisest staatusest, vaid eelkõige inimestest ja nende kogemustest. Seetõttu võib enesehindamine hõlmata ka perioodi, mil kool tegutses praegusest erinevas vormis, juhul kui samad inimesed, praktikad ja õppematerjalid on olnud kasutusel ka pärast muutusi. Enesehindamisel on mõistlik lähtuda teadmusest ja kogemustest, mis enesehindamise hetkel koolis olemas on ning mis peegelduvad konkreetsete inimeste pädevustes ja kasutatavates materjalides. Hindamise tulemuste põhjal on meeskonnal (ja kooli juhtkonnal) võimalik sätida tegevuste fookust ja leida konkreetne eesmärk, planeerida selle elluviimine ning vajalikud ressursid.

1. Õpilase maailmakodaniku pädevused

Tegur	Õpilase maailmakodaniku pädevused					
Teguri kirjeldus	Meie õpilaste maailmakodaniku pädevuste kujunemist toetab kooli õppekava.					
Peamised tulemused viimasel 3 aastal	<i>/eeltäidetud enesehindamise läbiviija poolt abiküsimuste põhjal/</i> ☐ Millistes ainevaldkondades ja kooliastmetes on maailmakodaniku pädevused ja maailmahariduse teemad kavadesse integreeritud? Millised on selle rakendamise näited ja tõendid? ☐ Kuidas ja millal on koolis analüüsitud õppekava vastavust maailmakodaniku pädevusmudelile? Milliseid järeldusi ja muudatusi sellest analüüsist on tehtud? ☐ Kuidas on õpilasi kaasatud õppekava arendamisse seoses maailmahariduse ja maailmakodaniku teemadega? Milliseid õpilaste ettepanekuid on arvesse võetud ja kuidas? ☐ Kuidas on kool kogunud ja kasutanud andmeid õpilaste maailmakodaniku pädevuste saavutuste kohta? Milliseid muudatusi on õppekavas tehtud nende andmete põhjal? ☐ Millistes ainetes või kursustes käsitletakse maailmahariduse teemasid süsteemselt? Kuidas on need teemad seotud teiste õppekava osadega?					
Hinnatavad aspektid	Puudub	Oleme alustanud	Oleme kokku leppinud	Täiendame kokkulepped	Oleme edenenu	Nii me toimimegi!
Kooli õppekava sidusust maailmakodaniku pädevusmudeliga analüüsitud.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Õpilased on teinud omapoolseid ettepanekuid maailmakodaniku pädevuste kujundamiseks ja maailmahariduse dimensioonide kajastamiseks õppekavas.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis arendatakse õppekava õpilaste maailmakodaniku pädevuste põhjal		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kooli õppekavas on maailmahariduse teemade käsitlemiseks aine/kursus ja seosed on kirjeldatud ka teistes õppekava osades.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maailmakodaniku pädevuste arendamine ja maailmahariduse dimensioonid on kavandatud iga kooliastme ainevaldkonna kavades.	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkonnad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendustegevused	täidetakse enesehindamise käigus						

2. Õpetamine ja õppekorraldus

Tegur	Õpetamine ja õppekorraldus
-------	----------------------------

Teguri kirjeldus		Meie õpilaste maailmakodaniku pädevuste kujunemist toetab õpetamine ja õppekorraldus					
Peamised tulemused viimasel 3 aastal		<i>/eeltäidetud enesehindamise läbiviija poolt/</i> ☐ Kuidas ja millistes õppeainetes või kooliastmetes on maailmakodaniku pädevused ja maailmahariduse teemad olnud järjepidevalt õppeprotsessi osa? Millised on tõendid, et teemasid käsitletakse süsteemselt ja kõikides õppekava osades? ☐ Millisel kujul ja kui sageli toimub õpetajate koostöö maailmakodaniku pädevuste arendamise kavandamisel? Millised on näited ühiselt loodud maailmahariduse teemalistest õppetegevustest või ainekavade osadest? ☐ Milliseid mitteformaalõppe võimalusi (nt töötoad, koostööpartnerid, üritused) on kool viimase 3 aasta jooksul kasutanud maailmahariduse käsitlemiseks? Kuidas need tegevused on lõimitud õppekava või õpilaste arengusse? ☐ Milliseid maailmahariduse-teemalisi lõimingutegevusi või projekte on õpetajad ühiselt kavandanud ja läbi viinud? Kuidas on tööaja arvestuses tagatud õpetajate ühistegevuse võimalus? ☐ Kuidas on töötajate töökoormus, ajakava või ülesannete jaotus kujundatud nii, et võimaldab maailmaharidusega süvendatult tegeleda? Milliseid võimalusi on õpetajatel olnud osaleda maailmahariduse arenduses tööaja sees (nt arendustiimid, koostööprojektid)? ☐ Millisel viisil ja kui sageli toimub õpetajate ühine refleksioon või arutelu õppetöö üle maailmahariduse vaates? Millised dokumendid, arutelu kokkuvõtted või näited kinnitavad, et analüüs on toimunud ja tulemusi on kasutatud edasiarendusteks?					
Hinnatavad aspektid		Puudub	Olemas alustanud	Olemas kokkuleppinud	Täiendamine kokkulepped	Olemedenedunud	Nii me toimimegi!
Maailmakodaniku pädevused ja maailmahariduse	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkond	☐	☐	☐	☐	☐	☐

dimensioonid on õppeprotsessi osa, millega arendamisega tegeletakse regulaarselt ja kõikides õppekava osades.	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis on maailmahariduse käsitlemiseks kasutatud mitmekesiseid mitteformaalõppe võimalusi.		☐	☐	☐	☐	☐	
Meie õpetajad kavandavad ja viivad läbi ühiselt lõimingutegevusi, projektõpet vms maailmahariduse teemadel oma tööaja sees.		☐	☐	☐	☐	☐	
Meie kooli töötajate töökorraldus ja -koormus võimaldab tegeleda süsteemselt maailmahariduse edendamisega.		☐	☐	☐	☐	☐	
Meie koolis analüüsivad õpetajad koos läbiviidud õppetööd lähtuvalt maailmakodaniku pädevusmudelist ja maailmahariduse dimensioonidest.	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkond	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendustegevused	täidetakse enesehindamise käigus						

3. Koolitöötajate professionaalne õppimine

Tegur	Koolitöötajate professionaalne õppimine
Teguri kirjeldus	Meie kooli töötajatel on võimalus arendada oma pädevusi maailmahariduse edendamiseks.
Peamised tulemused viimasel 3 aastal	<i>/eeltäidetud enesehindamise läbiviija poolt/</i> ☐ Milliseid kooliväliseid koolitusi, programme või võrgustikke on töötajad maailmahariduse teemadel kasutanud? Milline on osalemisstatistika? ☐ Millised töötajad on tegutsenud kooliväliste koolitajatena või kogukondlike eestvedajatena maailmahariduse valdkonnas? Milliseid tegevusi nad on juhtinud või millist mõju on nende panusel olnud? ☐ Milliseid koostöise õppimise vorme (nt õpiringid, praktikakogukonnad, arutlusringid, õpikogukonnad) on kasutatud maailmahariduse teemadel? Kuidas on need tegevused olnud järjepidevad ja suunatud professionaalse arengu toetamisele? ☐ Millisel viisil seavad töötajad isiklikke või meeskondlikke arengu-eesmärke maailmahariduse alal? Kuidas toimub nende eesmärkide hindamine ja arengute jälgimine? ☐ Kuidas on koolis töötajate väärtushinnanguid ja hoiakuid maailmahariduse valdkonnas märgatud ja tunnustatud? Millised on näited sellisest tunnustamisest viimase kolme aasta jooksul? ☐ Millised eneserefleksiooni tööriistad või praktikad on õpetajatele kättesaadavad maailmahariduse kontekstis? Kuidas refleksioonitulemusi kasutatakse professionaalse arengu toetamiseks?

Hinnatavad aspektid		Puudub	Olemas alustanud	Olemas kokkuleppinud	Täiendame kokkulepped	Olemas edenenud	Nii me toimegi!
Meie kooli töötajate pädevuse arendamiseks maailmahariduse teemade käsitlemisel kasutatakse süsteemselt kooliväliseid võimalusi ja meie töötajate hulgas on eestvedajaid, kes panustavad teiste pädevuse arendamisse väljaspool oma kooli.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis rakendatakse pikaajaliselt koostöise õppimise võimalusi arendamiseks maailmahariduse dimensioonide käsitlemise pädevust.	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkeskkonnad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis toimib süsteem, kuidas töötajad eesmärgistavad ja hindavad oma pädevust maailmahariduse dimensioonide käsitlemisel arvestades õpilaste tagasisidet.	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkeskkonnad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis tunnustatakse regulaarselt ja õpilaste poolt töötajate maailmaharidust soosivaid väärtusi ja hoiakuid.		☐	☐	☐	☐	☐	☐

Meie koolis on loodud mitmekülgseid võimalusi õpetajate eneserefleksiooniks ja maailmahariduse teemadel.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendustegevused	täidetakse enesehindamise käigus					

4. Juhtimine ja eestvedamine

Tegur	Juhtimine ja eestvedamine
Teguri kirjeldus	Meie koolis on püstitatud maailmahariduse edendamisega seotud arengueesmärgid ja nende täitmist hinnatakse regulaarselt andmete alusel.
Peamised tulemused viimasel 3 aastal	/eeltäidetud enesehindamise läbiviija poolt/ ☐ Millised on arengukavas sõnastatud eesmärgid, mis on otseselt seotud maailmaharidusega? Kuidas on eesmärgid kujunenud õppijate vajadustest ja olemasolevatest andmetest (nt tagasiside, õpitulemused)? ☐ Millised tegevused üldtööplaanis toetavad maailmahariduse eesmärkide saavutamist? Kuidas on tegevused seotud arengukava eesmärkidega? ☐ Millistel aruteludel, seminaridel või kohtumistel on maailmahariduse mõtestamine toimunud? Kuidas on tagatud erinevate osapoolte (nt õpetajad, õpilased, vanemad) kaasatus? ☐ Milliste protsesside kaudu on koolipere liikmeid kaasatud maailmahariduse eesmärkide kujundamisse? Millised näited näitavad, et tagasiside põhjal on tehtud muudatusi või hinnanguid?

	☐ Kes kuuluvad meeskonda ja millised ülesanded neil maailmahariduse arendamisel on? Milliseid tegevusi ja tulemusi see meeskond on viimase kolme aasta jooksul vedanud? ☐ Millisel viisil ja millega seotult käsitletakse koolis väärtusarendust maailmahariduse vaates (nt tunnid, üritused, igapäevased praktikad)? Kuidas on väärtuste käsitlemine sidustatud maailmahariduse teemadega erinevates kooliastmetes? ☐ Milliseid andmeid kogutakse maailmahariduse edendamise kohta (nt enesehindamine, õpilaste tagasiside, tegevuste mõjuanalüüs)? Kuidas neid andmeid analüüsitakse ja kasutatakse eesmärkide täitmise hindamiseks?					
Hinnatavad aspektid	Puudub	Olemee alustanud	Olemee kokku leppinud	Täiendamekokkulepped	Olemeedenenud	Nii me toimimegi!
Meie koolis on maailmahariduse edendamiseks seatud õppijast lähtuvad ja tõenduspõhised arengueesmärgid kooli arengukavas ja tegevused üldtööplaanis.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis on koolipere kaasatud maailmaharidusega seotud eesmärkide seadmisel ja hindamisel.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis toimub maailmahariduse tähenduse ja eesmärkide ühine mõtestamine regulaarselt ja kaasavalt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Meie koolis on toimiv ja motiveeritud meeskond, kes on järjepidevalt maailmahariduse edendamisega seotud arendustööd eest vedanud.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis toimub süsteemne väärtusarendus lähtuvalt maailmahariduse dimensioonidele .	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkond	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis mõõdetakse regulaarselt maailmahariduse edendamisega seotud arengueesmärkide täitmist ja tegevuse tulemuslikkust.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis tähistatakse ühiste pingutuste tulemusi, tunnustatakse eestvedajaid ja edendatakse mõtteviisi, et igast uuest kogemusest saame õppida.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendusteg evused	<i>täidetakse enesehindamise käigus</i>						

5. Koolikeskkond ja ressursid

Tegur	Koolikeskkond ja ressursid
Teguri kirjeldus	Koolis on maailmahariduse toetamiseks olemas vajalikud ressursid ja koolikeskkond.

Peamised tulemused viimasel 3 aastal	<i>/eeldäidetud enesehindamise läbiviija poolt/</i> ☐ Milliseid kooliväliseid spetsialiste (organisatsioonid, eksperdid, koolitajad) oleme maailmahariduse teemadel kaasanud viimase 3 aasta jooksul? Millise rahastuse toel on see olnud võimalik ning kas see on olnud jätkusuutlik? ☐ Milliseid uusi või ajakohastatud õppematerjale on koolis viimastel aastatel kasutusele võetud maailmahariduse teemadel (nt rahu ja maailmakodanikuks olemine, keskkond, kultuuriline mitmekesisus)? Kuidas toimub õpetajate koostöö või tagasiside kogumine seoses kasutatavate õppematerjalidega? ☐ Millised füüsilise keskkonna elemendid (nt näitused, stendid, märgistus, õpperuumide kujundus) toetavad maailmahariduse teemade käsitlemist koolis? Kuidas ja kui tihti seda keskkonda ajakohastatakse? ☐ Kuidas on maailmahariduse teemad (nt rahu, inimõigused, kestlik areng) kooli tasandil nähtavaks tehtud (stendidel, kodulehel, koolisündmustes)? Kuidas toimub teemade ajakohastamine – kes vastutab ja milliseid allikaid või suuniseid kasutatakse? ☐ Milliseid kestlikkuse põhimõtteid (nt jäätmete sortimine, säästev tarbimine, energiatõhusus) seiratakse ja kuidas? Millised muutused kooli igapäevategevustes on nende seire põhjal viimastel aastatel ellu viidud?					
Hinnatavad aspektid	Puudub	Olemas alustanud	Olemas kokkuleppinud	Täiendamine kokkulepped	Olemas edenenud	Nii me toimimegi!
Meie kooli töötajate töökorraldus ja -koormus võimaldab tegeleda	☐	☐	☐	☐	☐	☐

süsteemselt maailmahariduse edendamiseks.							
Meie koolil on võimalik stabiilselt kaasata kooliväliseid spetsialiste maailmahariduse teemade käsitlemiseks kasutades täiendavat rahastust.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis toimub pidev õppematerjalid ja -vahendite ajakohastamine maailmahariduse dimensioonide käsitlemiseks.	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkond	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie kooli füüsiline keskkond toetab maailmahariduse edendamist.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie koolis on maailmahariduse teemad tehtud nähtavaks ja neid ajakohastatakse regulaarselt nii õpilaste kui töötajate poolt.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kestlikkuse põhimõtete järgimist kooli igapäevastes tegevustes seiratakse ja sellest lähtuvalt on sisse viidud muutusi.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendustegevused							

6. Kogukonna- ja võrgustikutöö

Tegur	Kogukonna- ja võrgustikutöö
-------	-----------------------------

Teguri kirjeldus	Kogukonna esindajatena on kaasatud vanemad, piirkonna organisatsioonide esindajad ja teised partnerid maailmahariduse edendamisse eri viisidel.					
Peamised tulemused viimasel 3 aastal	<i>/eeltäidetud enesehindamise läbiviija poolt/</i> ☐ Milliste kanalite kaudu jagame maailmahariduse teemalisi tegevusi ja saavutusi kogukonnaga (nt lapsevanemad, kohalik omavalitsus, meedia)? Millist tagasisidet oleme saanud kogukonnalt meie maailmahariduse-alaste tegevuste kohta? ☐ Millised maailmahariduse teemalised sündmused või algatused on ellu viidud kogukonna esindajate eestvedamisel? Kuidas oleme koolina toetanud või kaasanud kogukonnaliikmeid nende sündmuste planeerimisse ja elluviimisse? ☐ Kuidas ja kui sageli on meie kooli esindajad osalenud UNESCO ja/või EPAS võrgustiku tegevustes või esindanud kooli selle raames? Millist mõju on UNESCO võrgustikus osalemine avaldanud meie kooli maailmahariduse tegevustele? ☐ Milliste organisatsioonide või partneritega oleme teinud koostööd maailmahariduse teemade käsitlemisel? Kuidas hindame ja analüüsime nende koostöösuhete mõju ning jätkusuutlikkust?					
Hinnatavad aspektid	Puudub	Olemas alustanud	Olemas kokkuleppinud	Täiendamine kokkulepped	Oleme edenenud	Nii me toimimegi!
Meie kogukond on teadlik kooli tegevustest ja tulemustest maailmahariduses.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Meie kogukonna esindajad veavad eest maailmaharidusega seonduvate sündmuste korraldamist.		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie kool tegutseb aktiivselt UNESCO võrgustiku liikmena mitmete esindajate kaudu		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meie kool arendab partnerlussuhteid hinnates regulaarselt koostöö tulemuslikkust maailmahariduse dimensioonide käsitlemisel	Rahu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Keskkond	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Kultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevused ja arendustegevused							